

«آرمان ملی» گزارش می‌دهد:

۲۸ قطعه خودرو شناسه‌دار می‌شوند

◀ ۲۵۰ قطعه از یک خودرو و کالای قاچاق است
◀ سهم ۳۰ درصدی قاچاق از بازار قطعات خودرو

آرمان ملی - سیمیه رسولی: یکی از حوزه‌های جذاب برای قاچاقچیان بازار لوازم یدکی است؛ حجم بزرگ این حوزه که از خودروی سواری و سنگین گرفته تا پمپ، موتورهای مختلف و... زمینه خوبی را برای این قشر فراهم کرده است. طبق برآوردهای انجام شده بیش از ۳۰ درصد از بازار لوازم یدکی کشور در دست کالاهای قاچاق است. یعنی از هر ۱۰ کالایی که به فروش می‌رسد ۳ کالا قاچاق است. از سویی دیگر نیز به دلیل ممنوعیت واردات کالاهایی که توان تولید آن در داخل کشور وجود دارد، شرایط برای افزایش قاچاق در بازار فراهم شده است و با توجه به اینکه بازار لوازم یدکی به خصوص برای خودروهای لوکس بسیار جذاب و ضروری است، این بازار مملو از کالاهای قاچاق است. علاوه بر این دو موضوع، کاهش کیفیت لوازم یدکی نیز مزید بر علت شده تا خریدار، تمایل به مصرف کالاهای خارجی هر چند با کیفیتی پایین‌تر از محصول ایرانی، داشته باشد و همین تقاضای موجود خود تبدیل به یکی دیگر از عوامل افزایش قاچاق در این حوزه شده است. همچنین پایین بودن هزینه تمام شده قاچاق برای قاچاق، انگیزه‌ها را برای تداوم این کار افزایش داده است.
انطور که کارشناس می‌گوید قطعات خودرو که به صورت قاچاق وارد کشور می‌شود برای فرد قاچاقچی ۲۰ تا ۳۰ درصد ارزان‌تر تمام می‌شود، چراکه این گروه ملزم به پرداخت ۹ درصد ارزش افزوده، گشایش اس‌سی و سایر هزینه‌های مترتب نیستند و از طرفی وقتی قطعه قاچاق وارد کشور می‌شود با آنکه از نظر کیفیت در قیاس با تولیدات داخلی سطح بسیار پایین‌تری دارد، اما با قیمت‌های بالاتری (طبق قانون) فروخته می‌شود چراکه به اسم خارجی در بازار عرضه می‌شود.

◀ ۱.۳ میلیارد دلار قطعات یدکی قاچاق وارد کشور شد!

همچنین براساس اطلاعاتی که ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز اعلام کرده است، طی سال‌های اخیر میزان قاچاق قطعه و لوازم یدکی خودرو به کشور افزایش داشته است. در سال ۹۵ در حدود یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار قطعه و لوازم یدکی قاچاق وارد کشور شده است؛ در سال ۹۶ این رقم به حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار رسید و در سال ۹۷ و با شروع تحریم صنعت خودرو، رقم قاچاق قطعه از ۲ میلیارد دلار فراتر رفت. سال ۹۸ نیز ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار قطعه و لوازم یدکی قاچاق وارد کشور شد است. البته نتافته‌نماند که قانون در این بخش ساکت نبوده و تاکنون قوانین تقریبا سفت و سختی برای مبارزه و مقابله با قاچاق تنظیم و بعضا اجرا شده است که در اینجا می‌توان به طرح شناسه کالا اشاره کرد، اما این موارد نتوانسته‌ست بر قاچاق را به صورت اصولی و کامل از بین ببرد. بری صحت این گزاره نیز کافی است که فقط سر به بازار لوازم یدکی نیزیم تا متوجه جولان کالاهای قاچاق در سطح بازار بشویم.

◀ ۳۰ درصد بازار اقطعات خودرو در دست کالاهای قاچاق است

در این ارتباط احمد رضا رعنائی، عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن قطعه سازان کشور به «آرمان ملی» گفت: «طی چند سال گذشته به دلیل اینکه زمینه تولید لوازم یدکی کم است و برخی از کالاهای نیز وارداتی است، زمینه برای رشد قاچاق در این حوزه فراهم و در مقطعی روند صعودی به خود گرفت. از این رو با توجه به لزوم مقابله با قاچاق در حال حاضر دو اقدام برای مقابله با قاچاق در حوزه لوازم یدکی اجرا می‌شود؛ یکی اصالت سنجی لوازم یدکی داخل بازار است که مستمرا انجام می‌شود و دیگری نیز یک سیستم دولتی به نام کده ملی شناسه کالاهای است.» رعنائی اظهار داشت: «تاکنون ۱۷ قطعه کالایی یدکی که از نظر راح بودن قاچاق پذیری و بالا بودن قیمت، شناسه ملی را در ندارند. همچنین کد رهگیری به این حوزه فراهم و در مقطعی روند صعودی به خود افزود: «همین اقدام موجب کاهش قاچاق در این ۱۷ قلم کالا شده است به شکلی که می‌توان گفت در حال حاضر قاچاقی این کالاها به کمتر از ۲۰ درصد رسیده است، اما نکته این است که هنوز هم قاچاق در این بخش انجام می‌شود.» رعنائی ادامه داد: «طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، مقرر شده ۲۸ قلم لوازم یدکی دیگر نیز به این فهرست اضافه افزوده شود تا تعداد اقلامی که شناسه ملی‌ار می‌شوند به ۴۵ قلم افزایش یابد. این ۲۸ قلم کالا، قطعاتی هستند که مصرف و تقاضای زیادی دارند و همچنین به دلیل جذابیت بالا، قاچاق پذیر هستند. منتهی انتقادی که به این بخش وارد بوده، این است که سرعت این تصویب نامه‌ها و اجرائی قوانین مقابله با قاچاق برای این اقلام کم است و باید اقدام بیشتری مشمول شناسه ملی شوند؛ باید توجه داشت که یک خودرو ۳ هزار قطعه نیاز دارد که به صورت تقریبی از این تعداد ۲۵۰ قلم قاچاق پذیر است، بنابراین برای از بین بردن بسترهای قاچاق در این حوزه نمی‌توان با سرعت کم عمل کرد.»

◀ طرح شناسا و کاهش قاچاق

رعنائی گفت: «همچنین طبق برآوردهای انجام شده به طور کلی در حال حاضر ۳۰ درصد از لوازم یدکی مصرفی بازار قاچاق است و به صورت تقریبی می‌توان گفت که سالانه ۱.۵ میلیارد دلار قاچاق فقط در بخش قطعات خودرو در کشور داریم.» وی افزود: «طرح دیگری هم که برای مقابله با قاچاق لوازم یدکی اجرا می‌شود کد شناسا؛ بر نظر اتحادیه لوازم یدکی است که یک لیبل است و روی کالا چسباندن می‌شود و می‌توان کالا را اصالت سنجی کرد.» عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن قطعه‌سازان کشور در مورد سهم تولید داخل از بازار کشور نیز گفت: «ظرفیت کنونی مورد استفاده در بازار قطعات خودرو تقریبا چهار میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار است که ۶۰ درصد را تولید داخل به خود اختصاص داده است.» او افزود: «اینچه که مسلم بوده این است که کالای قاچاق به بازار ضربه می‌زند و توازن را از بین می‌برد، از این رو توازن با قیمت‌های قاچاق مبارزه با قاچاق کالای قوانین کامل‌تری را با سرعت بیشتر اجرا کنند.»

گزارش «آرمان ملی» از تاثیر آزادسازی صادرات فولاد بر بازار

موانع بازار فولاد آب شد

◀ خاموشی کوره‌بی تبدیری برای زنجیره فولاد

آرمان ملی: بر اساس اعلام دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت صادرات شمش فولاد به مدت ۳ ماه آزاد شد. در واقع سال گذشته بازار فولاد تحت تاثیر بخشنامه‌هایی که واحدهای فولادی را ملزم به عرضه ۷۵ درصدی تولیدات خود در بورس کالا می کرد و در نتیجه کاهش درآمدهای فولادسازان از محل صادرات ۲۵ درصدی تولیدات با حواشی زیادی همراه شده. به گونه‌ای که عرضه قطره چکانی به همراه فرصت طلبی برخی صنایع پایین دستی به شکل گیری بازار سیاه و ۲ نرخ شدن فولاد منجر شد، البته در این میان وزارت صمت نیز برای حمایت حداکثری از فولادهای فاشار خود را بر صنایع بالادستی مضاعف کرد و نه تنها سهمی از صنایع را با اخذ تعرفه و محدودیت‌های بخشنامه‌ای عملا متوقف کرد بلکه درخواست افزایش قیمت واحدهای سنگ آهن نیز با در ب بسته مواجه شد.

حال به نظر می‌رسد متولیان وزارت صمت این بار به مشکلات بازار فولاد را به درستی تشخیص داده و در چند هفته گذشته علاوه بر آزادسازی صادرات میلگرد و صنایع پایین دستی فولاد

با آزادسازی شمش گام اساسی برای حذف رانت شکل گرفته در این بازار مهم را برداشته‌اند. موضوعی که به اعتقاد کارشناسان آزادسازی صادرات با توجه به رشد قیمت فولاد در بازار جهانی علاوه بر رشد صادرات با توجه به اینکه بسیاری از مشکلات مالی فولادسازان را مرتفع می‌کند عملا از اقدامات موازی برای جبران کسری منابع جلوگیری می‌کند. به گفته تحلیلگران البته وزارت صمت ضرورت دارد همگام با فولاد نسبت به تعیین تکلیف صادرات صنایع بالادستی نیز اقدام کند. در واقع اگرچه تامین مواد اولیه داخلی در اولویت قرار دارد، اما این سیاست نباید به مانهی برای توسعه و درآمدزایی واحدهای بالادستی زنجیره فولاد تبدیل شود.

◀ آزادسازی سه ماهه صادرات

بر اساس این گزارش سیفا...امبری مدیر کل صنایع معدنی وزارت صمت در نامه‌ای به مدیر کل دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صمت، فهرست واحدهای مجاز به صادرات شمش فولاد (بیلت، بلوم و اسلب) را اعلام کرد. در این نامه آمده است: با توجه به تصمیمات جلسه شورای هماهنگی بخش معادن و صنایع معدنی مورخ ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۰ به پیوست فهرست واحدهای مجاز به صادرات شمش فولادی (بیلت، بلوم و اسلب) که تاکنون در بورس کالا ثبت اطلاعات کرده و اقدام به عرضه محصولات تولیدی خود کرده‌اند، با مشخصات و به همراه شناسه ملی به گمرک ارسال می‌شود. لازم به ذکر است واحدهای لیست پیوست در صورت رعایت کف عرضه‌ها در بورس کالا به مدت ۳ ماه از تاریخ یک خرداد ۱۴۰۰ جهت صادرات محصولات مندرج در جدول پیوست نیازی به تأیید دفتر صنایع معدنی در سامانه فرامرزی گمرک را ندارند. لطفا دستور فرمائید اقدام لازم صورت پذیرد و گزارش صادرات واحدهای مذکور به صورت ماهانه به سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ریال بدیم‌خانه کار گروه تنظیم بازار و این دفتر ارائه گردد تا در صورت عدم رعایت کف عرضه در بورس کالا و عدم انجام تعهدات ارزی و با اعلام سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، صادرات آنها تعلیق می‌شود. ضمنا در صورت وجود متقاضی جدید برای صادرات تا اعلام لیست تکمیلی به گمرک، صادرات آنها توسط این دفتر تأیید می‌شود. همچنین واحدهای تولیدی شمش فولادی برای آن

بلا تکلیفی قیمت گذاری سیمان؛

شرکت‌های سیمانی ملزم به عرضه در بورس می‌شوند

افزود: «پیش از این شرکت‌های سیمانی در بورس کالا حضور فعال داشتند، به طوری که بررسی آمار معاملات نشان می‌دهد در سه سال گذشته در بورس ۹۰ به میزان یک میلیون و ۸۴ هزار و ۲۲۰ تن سیمان توسط ۲۳ عرضه‌کننده انجام شد. پس از آن عرضه سیمان توسط شرکت‌های سیمانی به دلیل اینکه از طرف سازمان حمایت حذف رانت خواهیم بود.» رئیس اداره نظارت بر بازار بورس‌های کالایی سازمان بورس

آرمان ملی

یادداشت

دولت آینده تامین اجتماعی فراگیر را اجرایی کند

داریوش ابوحمزه

کارشناس مسائل اقتصاد ایران

دولت برای کاهش کسری بودجه هم باید متخارج خود را کنترل کند و هم بتواند درآمدهای پایدار خود را افزایش دهد. کاهش معافیت‌های مالیاتی و مقابله با فرار مالیاتی می‌تواند در این زمینه کمک زیادی به افزایش درآمد دولت و کاهش کسری بودجه کند. عدم وابستگی صندوق‌های بازنشستگی به دولت‌ها نیز یکی دیگر از موضوعاتی است که دولت آینده باید به آن توجه ویژه داشته باشد. مساله این است که اتفاقا دولت‌ها برای علایق سیاسی‌شان ممکن است دست به چنین کاری بزنند و به صندوق‌ها هزینه‌های جدید و بیشتر تحمیل کنند که مثلا فلان خرج را انجام دهید به این امید که در آینده دولت پول آن را به صندوق خواهد داد ولی در عمل دولت بدهی پولی به صندوق نخواهد داد. یعنی برای این صندوق‌ها هزینه بتراشیم بدون اینکه به فکر درآمد برای آنها باشیم. اتفاقا در کشور چنین تصمیماتی برای صندوق‌ها ز یاد گرفته می‌شود و هم دولت و هم مجلس در این داستان دخیل هستند. ما به وفور قوانینی داریم و طرح‌هایی در مجلس بحث می‌شود که می‌خواهند با سن بازنشستگی را کم کنند یا مشاغلی را تحت عنوان سخت و زیان آور بزنند. مثلا کارکنان شرکت ملی پست، مشاغل دریانوردی و... سخت و زیان آور بشوند. اگر شغلی سخت و زیان آور شود، یکی از پیامدهای جدی آن این است که سن بازنشستگی برای افرادی که در آن صنف اشتغال دارند، پایین می‌آید. یعنی به جای ۳۰ سال با ۲۰ سال سابقه بازنشسته می‌شوند. در این صورت صندوق بازنشستگی ۱۰ سال کمتر حق بیمه می‌گیرد و از طرفی ۱۰ سال بیشتر مستمری می‌دهد. هم درآمدهای صندوق بازنشستگی را به اندازه ۱۰ سال حق بیمه کم می‌کنیم ولی به اندازه ۱۰ سال مستمری بیشتری باید پرداخت کند. یعنی درآمدهای این صندوق را کاهش داده و هزینه‌های جدید و اضافی برای آنها ایجاد کرده‌ایم. در واقع همه طرح‌هایی که با انگیزه حمایت از برخی مشاغل و تبدیل آنها به سخت و زیان آور مطرح می‌شوند، مشکلات مالی جدی برای صندوق‌ها به بار می‌آورند. اتفاقی که سال گذشته در خصوص افزایش مستمری بازنشسته‌ها افتاد می‌تواند شاهد مثالی برای همین موضوع باشد. وقتی بدون در نظر گرفتن منابع کافی و پایدار برای صندوق‌ها، سیاست افزایش مستمری بازنشسته‌ها را در پیش می‌گیریم، یعنی حقوق بازنشسته‌ها را زیاد می‌کنیم، دقیقا در حال افزایش هزینه‌ها بدون در نظر گرفتن درآمد برای این صندوق‌ها هستیم. دولت به صندوق‌های بازنشستگی گفته ۲۰ تا ۴۰ درصد حقوق بازنشسته‌ها را زیاد کند. هم تامین اجتماعی و هم صندوق بازنشستگی لشگری و هم کشوری را بازنشسته‌ها بازنشسته می‌کنند. این موضوع تحت عنوان سیاست همسان‌سازی مستمری رخ داده است. این امر موجب شده هر سه صندوق، هزینه‌هایشان به شدت افزایش پیدا کرده است. برای این سه صندوق در یک سال بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومان هزینه درست شده است. هزینه‌ای که برای این سه صفت و برای همیشه باید پرداخت شود. باید توجه داشت کسی مخالف تقویت قدرت خرید بازنشسته‌ها را نباید نام برد، البته البته باید این نکته نیز اشاره کرد که برای بخصوص افراد کم درآمد نیست، ولی الا باید توجه کرد که برای حمایت از بازنشستگان کم درآمد لزومی ندارد که مستمری همه بازنشسته‌ها را زیاد کرد، در نهایت این افزایش مستمری حتما باید منابع مالی سالم و مشخص باشد و گرنه پیامدهای منفی آن دامن عموم مردم و بازنشستگان را خواهد گرفت. در حال حاضر هم مشکل اینجاست که درآمد پایدار برای صندوق‌ها دیده نشده که از جمله این هزینه را باید تامین کرد، در نهایت این افزایش صمت باید انجام دهد. این سیاست مجموعه‌ای از دارایی‌ها و سهام شرکت‌ها به صندوق‌ها واگذار شده است. البته کفایت این میزان دارایی و میزان نقدشوندگی آن بطور جدی محل تامل است، اما در صورت کفایت و نقدشوندگی این دارایی‌ها برای یک سال این سیاست تا زمان مالی که باید یعنی درآمدی کلاما ناپایدار. هم اکنون همین سیاست‌هایی که گفته شد در دولت و مجلس پیگیری می‌شود که هزینه‌های صندوق‌ها را زیاد می‌کند، ولی درآمدهای صندوق‌ها را نه.

◀ رویکرد

چرا مشتریان از بازار ارز استقبال نمی‌کنند؟

آرمان ملی: با وجود آنکه صادرکنندگان ارز خود را در سامانه نیما پایین‌تر از قیمت بازار آزاد عرضه می‌کنند، اما به نظر می‌رسد تقاضایی برای آن وجود ندارد. بر اساس گزارشی که بانک مرکزی از عملکرد سامانه نیما در ۲۵ اردیبهشت منتشر کرده، صادرکنندگان ۳۲۲ میلیون دلار ارز خود را در این سامانه حواله کرده‌اند، اما تنها ۱۰۳ میلیون دلار یعنی یک سوم از ارز از سوی واردکنندگان خریداری شده و برای مابقی مشتری وجود نداشته است. این در حالی است که قیمت دلار در بازار آزاد از مرز ۲۲ هزار تومان گذشته، اما نرخ ارز در سامانه نیما کمتر از ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان اعلام شده است. به این ترتیب واردکنندگان حتی نسبت به خرید ارز با قیمتی پایین‌تر از نرخ بازار آزاد نیز رغبت چندانی نشان نمی‌دهند. مهدی علیپور، فعال اقتصادی و عضو سابق اتاق بازرگانی ایران سه موضوع را عامل اصلی نبود خریدار برای ارزهای سامانه نیما دانست و گفت: «موضوع نخست به منطق اقتصادی بازمی‌گردد. وقتی احتمال یک تحول در فضای اقتصادی کشور وجود داشته باشد، صادرکنندگان ترجیح می‌دهند که ارز خود را با بالاترین قیمت بفروشند و از سوی دیگر واردکنندگان تمام تلاش خود را می‌کنند که ارز با پایین‌ترین قیمت به دست آنها برسد، از این رو به نظر می‌رسد فعلا واردکنندگان صبر پیشه کرده‌اند تا وضعیت بازار مشخص شود.» او با اشاره به مذاکرات وین و احتمال تغییر در شرایط تحریم‌های اقتصادی، بیان کرد: «هر چند اخبار ضد وقیضی از مذاکرات به گوش می‌رسد و هنوز نمی‌توان به شکل قطعی از نتیجه بخش شدن یا نشدن آن صحبت کرد اما با توجه به تداوم مذاکرات و احتمال آنکه دو طرف به توافقی جدید برای کاهش تحریم‌ها دست یابند، بازار در انتظار کاهش نرخ ارز است و همانطور که چند هفته قبل با آغاز مذاکرات افت قیمت دلار شروع شد، به نظر می‌رسد امروز نیز واردکنندگان منتظرند تا شاید با رسیدن خبرهای مثبت، میزان کاهش نرخ دلار بیشتر شود.» این فعال اقتصادی به موضوع انتخابات ریاست جمهوری نیز پرداخت و تشریح کرد: «اگر گزینه‌هایی که مخالف مذاکره یا برطرف کردن مشکلات بین المللی و تحریم هستند یا پیش از این عملکرد قابل دفاعی نداشته‌اند تایید صلاحیت شده و سپس پیروزی داشته باشند، احتمال آنکه بازار به آن واکنش منفی نشان دهد و قیمت ارز دوباره صعودی شود وجود دارد، اما در صورتی که مسیر عکس بی گرفته شود، احتمال نگاه مثبت بازار وجود دارد.» علیپور اضافه کرد: «در شرایط فعلی به نظر می‌رسد واردکنندگان به دنبال روشن شدن نسبی شرایط اقتصادی و کاهش قیمت ارز هستند و علت کاهش تقاضا احتمالا در همین موارد نهفته است. تا زمانی که تکلیف این موضوعات روشن نشده و اقتصاد به مسیر با ثبات وارد نشود، احتمالا تر دیدهای این گونه باقی خواهند ماند.»

کاهش یافت و عملا در دو سال گذشته عرضه و معامله‌ای انجام نشد.» او ادامه داد: «در پی این شرکت‌های سیمانی به دلیل عدم ایفای تعهدات عرضه در بورس لغو پذیرش شدند و هم اکنون با مرقومه وزیر صنعت در خصوص خروج سیمان از نظام قیمت گذاری امید دارد که با راه اندازی گواهی سپرده کالایی سیمان در ماه‌های آتی در جهت تقویت خرده فروشی سیمان برآید.»